

2. Два дѣла балкански славѣни — български и сръбско-хърватски.¹⁾

Славѣнската обща прародина се поставя отъ сегашната наука на сѣверо-изтокъ отъ Карпатитѣ. Тя е обхващала сравнително неголѣмъ просторъ въ видъ на елипса, въ чиито огнища лежатъ сега градоветѣ Краковъ и Киевъ. По-рано се е прѣдполагало, че славѣнитѣ въ своето общо отечество сж имали пълно етнично и езиковно единство, но сега езикознанието признава, че славѣнитѣ тамъ сж живѣли въ отдѣлни еднакви по битъ племена, групирани на два или три дѣла и че твърдѣ рано въ тѣхния езикъ сж сжществували малки отлики, които сж послужили за зародишъ на диференцияцията на славѣнския праезикъ въ диалекти, по-късно отдѣлени въ езици, тѣй както това е било въ арийското племе и езикъ. Добриятъ познавачъ на тая материя, Ягичъ, така завършва своитѣ изслѣдвания по сжщия въпросъ: „Повече отъ правдоподобно е, казва той, дори може да се рече, че е положително, какво още въ прѣдисторическата доба на славѣнския езикъ, когато може да се допусне единъ славѣнски праезикъ, сж сжществували не малки диалектични различия. Праславѣнско езиковно единство безъ диалекти въ езика не е имало.“²⁾ Съ други думи, когато бждещитѣ южни славѣни излѣзли отъ своята прародина, тѣ вече носѣли въ своя езикъ отликитѣ, присжщи на съотвѣтнитѣ имъ племена.

Разселението на южнитѣ славѣни (прѣдполага се единъ дѣлъ югославѣни още въ праотечеството) станало главно по двѣ насоки, — едни прѣзъ Карпатитѣ проникнали къмъ сръдния Дунавъ, а други край Пругъ слизали къмъ долния Дунавъ и неговитѣ устия, въ днешно Влашко, Молдова и Бесарабия. Естествено е, че ония племена, които били съсѣдни и по-близки въ прародината, вървѣли пакъ горѣ-долу по една посока и задружно; племената отъ долния Дунавъ проникнали въ източния дѣлъ на полуострова, а ония отъ сръдния Дунавъ заели сѣверо-западнитѣ му области.

Питане е, кои именно славѣни сж се заселили въ Македония и въ каква етнична и главно езиковна близостъ тѣ

¹⁾ Изключавамъ отъ тоя прѣгледъ словинцитѣ, които исторически не припадатъ къмъ балканскитѣ народи и които за нашия въпросъ нѣматъ значение.

²⁾ V. Jagić, Einige Streitfragen. 3. Eine einheitliche slavische Ursprache? Archiv für slav. Philologie XXII, 38.